

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (dziesiąta izba)

z dnia 21 września 2016 r.*

Odwołanie — Fundusz Spójności — Zmniejszenie pomocy finansowej — Procedura przyjęcia decyzji przez Komisję Europejską — Istnienie terminu — Brak dochowania wyznaczonego terminu — Konsekwencje

W sprawie C-139/15 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 24 marca 2015 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez S. Pardo Quintillán oraz D. Recchię, działające w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

Królestwo Hiszpanii, reprezentowane przez A. Rubia Gonzáleza, działającego w charakterze pełnomocnika,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

popierane przez:

Królestwo Niderlandów, reprezentowane przez B. Koopman oraz M. Bulterman, działające w charakterze pełnomocników,

interwenienta w postępowaniu odwoławczym,

TRYBUNAŁ (dziesiąta izba),

w składzie: F. Biltgen (sprawozdawca), prezes izby, A. Borg Barthet i M. Berger, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Wathelet,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

* Język postępowania: hiszpański.

Wyrok

- 1 Komisja Europejska wnosi w odwołaniu o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 20 stycznia 2015 r., Hiszpania/Komisja (T-109/12, niepublikowanego, EU:T:2015:29, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), w którym Sąd stwierdził nieważność decyzji Komisji C(2011) 9992 z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zmniejszenia pomocy przyznanej z Funduszu Spójności na projekty „Planowane działania w ramach rozwoju drugiego etapu centralnego planu zarządzania stałymi odpadami miejskimi regionu autonomicznego Estremadura” (CCI 2000.ES.16.C.PE.020), „Kanały ściekowe: zlewnia środkowa Getafe i zlewnia dolna Arroyo Culebro (zlewnia Tagu – uzdatnianie)” (CCI 2002.ES.16.C.PE.002), „Ponowne wykorzystywanie oczyszczonej wody do nawadniania terenów zielonych w Santa Cruz de Tenerife” (CCI 2003.ES.16.C.PE.003) oraz „Pomoc techniczna w badaniach i opracowaniu projektu rozbudowy i dostarczania wody do Mancomunidad de Algodor” (CCI 2002.ES.16.C.PE.040) (zwaney dalej „sporną decyzją”).

I – Ramy prawne

- 2 Zgodnie z art. 2 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1164/94 z dnia 16 maja 1994 r. ustanawiającego Fundusz Spójności (Dz.U. 1994, L 130, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 14, t. 1, s. 9), zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1264/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. (Dz.U. 1999, L 161, s. 57 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 14, t. 1, s. 73; sprostowanie Dz.U. 2009, L 208, s. 39) i rozporządzeniem Rady (WE) nr 1265/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. (Dz.U. 1999, L 161, s. 62 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 14, t. 1, s. 78) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1164/94 ze zmianami”):

„Fundusz wnosi wkłady finansowe do projektów, które przyczyniają się do osiągnięcia celów ustanowionych w Traktacie o Unii Europejskiej, w zakresie środowiska oraz transeuropejskiej sieci infrastruktury transportowej w państwach członkowskich, w których produkt narodowy brutto (PNB), mierzony według parytetu siły nabywczej, jest mniejszy od 90% średniej wspólnotowej, dla posiadających program zmierzający do spełnienia określonych w art. [126 TFUE] warunków konwergencji ekonomicznej”.

- 3 Artykuł 8 ust. 1 rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami stanowi:

„Projekty finansowane przez Fundusz są zgodne z postanowieniami traktatów, przyjętymi na ich mocy dokumentami oraz z politykami Wspólnoty, w tym z tymi, które dotyczą ochrony środowiska, transportu, sieci transeuropejskich, polityki konkurencji i udzielania zamówień publicznych”.

- 4 Artykuł 12 rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami ma następujące brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla odpowiedzialności Komisji za realizację budżetu Wspólnoty państwa członkowskie przyjmują odpowiedzialność przede wszystkim za kontrolę finansową projektów. W tym celu podejmowane przez nie środki obejmują:

[...]

- c) zapewnienie zarządzania projektami zgodnie ze wszelkimi stosowanymi regułami Wspólnoty oraz wykorzystania powierzonych im funduszy zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami;

[...]”.

- 5 Załącznik II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami, dotyczący „[p]rzepisów wykonawczych”, zawiera art. H, zatytułowany „Korekty finansowe”, który stanowi:

„1. Jeżeli, po zakończeniu niezbędnych weryfikacji, Komisja stwierdza, że:

- a) realizacja projektu nie uzasadnia części lub całości pomocy na niego przyznanej, łącznie z niespełnieniem jednego z warunków zawartych w decyzji o przyznaniu pomocy, w szczególności każdą istotną zmianę naruszającą charakter lub warunki wprowadzania działań, o stosowanie których nie wystąpiono do Komisji; lub
- b) występuje nieprawidłowość w zakresie pomocy funduszu, a zainteresowane państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych środków korygujących,

Komisja zawiesza pomoc w odniesieniu do danego projektu oraz, podając swoje powody, żąda od państwa członkowskiego zgłoszenia uwag w określonym terminie.

Jeżeli państwo członkowskie zgłasza zastrzeżenia do uwag Komisji, zostaje wezwane przez Komisję na przesłuchanie, podczas którego obie strony podejmują wysiłki zmierzające do osiągnięcia porozumienia co do spostrzeżeń oraz wniosków, które należy z nich wprowadzić.

2. Z końcem terminu ustalonego przez Komisję, z zastrzeżeniem właściwej procedury, jeżeli porozumienie nie zostało osiągnięte w terminie trzech miesięcy, biorąc pod uwagę wszelkie uwagi zgłoszone przez państwo członkowskie, Komisja podejmuje decyzję o:

[...]

- b) wprowadzeniu wymaganych korekt finansowych, co oznacza unieważnienie całości lub części pomocy przyznanej na projekt.

Decyzje takie muszą być zgodne z zasadą proporcjonalności. Komisja, podejmując decyzję o wysokości kwoty korekty, bierze pod uwagę rodzaj nieprawidłowości lub zmiany oraz zakres potencjalnego wpływu finansowego wszelkich braków w systemach zarządzania lub kontroli. Każde zmniejszenie lub unieważnienie stanowi podstawę zwrotu nienależnie wypłaconych sum.

[...]

4. Komisja określa szczegółowe zasady wykonania ust. 1–3 oraz informuje o nich państwa członkowskie i Parlament Europejski”.

- 6 Artykuł 18 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1386/2002 z dnia 29 lipca 2002 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia nr 1164/94 w zakresie systemów zarządzania i kontroli pomocy przyznanej z Funduszu Spójności i procedury dokonywania korekt finansowych (Dz.U. 2002, L 201, s. 5 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 14, t. 1, s. 162) ma następujące brzmienie:

„1. Okres czasu, w którym dane państwo członkowskie może odpowiedzieć na żądanie zgodnie z art. H ust. 1 akapit pierwszy załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1164/94, dostarczając swój komentarz, wynosi dwa miesiące, z wyjątkiem przypadków należycie uzasadnionych, dla których dłuższy okres może zostać uzgodniony z Komisją.

2. W przypadku gdy Komisja proponuje korekty finansowe na podstawie ekstrapolacji lub według stawki ryczałtowej, państwo członkowskie otrzymuje możliwość wykazania, poprzez zbadanie przedmiotowych dokumentów, że rzeczywisty zakres nieprawidłowości jest mniejszy niż wynika to z oceny Komisji. W porozumieniu z Komisją państwo członkowskie może ograniczyć zakres tych badań do odpowiedniej proporcji lub wrywkowo na podstawie przedmiotowych dokumentów.

Z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, czas przeznaczony na te badania nie może przekroczyć okresu kolejnych dwóch miesięcy po dwumiesięcznym okresie określonym w ust. 1. Wyniki tych badań sprawdzane są w sposób określony w art. H ust. 1 akapit drugi załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1164/94. Komisja uwzględni wszelkie dowody dostarczone w terminie przez państwo członkowskie.

3. W każdym przypadku gdy państwo członkowskie zgłasza zastrzeżenia do uwag poczynionych przez Komisję i zgodnie z art. H ust. 1 akapit drugi załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1164/94, ma miejsce przesłuchanie, od daty którego rozpoczyna się trzymiesięczny okres, w którym Komisja może wydać decyzję zgodnie z art. H ust. 2 załącznika II do tego rozporządzenia”.

- 7 Treść art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami jest odmienna w różnych wersjach językowych tego przepisu. Z wersji francuskiej owego przepisu – wedle której w braku porozumienia pomiędzy stronami Komisja przyjmuje decyzję „w terminie trzech miesięcy” – wynika bowiem, że ten trzymiesięczny termin odnosi się do przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej. Jednakże w innych wersjach językowych tego przepisu ów trzymiesięczny termin odnosi się do braku porozumienia pomiędzy stronami.
- 8 Artykuł 18 ust. 3 rozporządzenia nr 1386/2002, który odnosi się w sposób wyraźny do art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami, stanowi, że Komisja dysponuje, zgodnie z tym art. H ust. 2, trzymiesięcznym terminem dla celów przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej i że termin ten rozpoczyna bieg z dniem przesłuchania. Z wszystkich wersji językowych tego art. 18 ust. 3 wynika, że nie wykazują one rozbieżności w sformułowaniu tego przepisu.
- 9 Rozporządzenie nr 1164/94 ze zmianami miało zastosowanie w okresie od roku 2000 do roku 2006. Co się tyczy rozporządzenia nr 1386/2002, miało ono zastosowanie, na podstawie art. 1, do działań zatwierdzonych po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 2000 r.
- 10 Zgodnie z art. 16 pkt 1 rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami rozporządzenie to powinno zostać poddane ponownej kontroli najpóźniej w dniu 31 grudnia 2006 r.
- 11 Rozporządzenie nr 1164/94 ze zmianami zostało zatem uchylone rozporządzeniem Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym Fundusz Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1164/94 (Dz.U. 2006, L 210, s. 79).
- 12 Zgodnie z art. 5 rozporządzenia nr 1084/2006 „[n]iniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację albo modyfikację, w tym całkowite lub częściowe anulowanie, projektów lub innych form pomocy zatwierdzonych przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1164/94, które w związku z tym stosuje się po tym terminie do tej pomocy lub danych projektów aż do ich zamknięcia”.
- 13 Na podstawie art. 6 rozporządzenia nr 1084/2006 rozporządzenie nr 1164/94 ze zmianami uchyła się „[b]ez uszczerbku dla przepisów art. 105 ust. 1 rozporządzenia [Rady] (WE) nr 1083/2006 [z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U. 2006, L 210, s. 25)] oraz art. 5 niniejszego rozporządzenia”.
- 14 Zgodnie z art. 100 rozporządzenia nr 1083/2006, zatytułowanym „Procedura”:

„1. Przed podjęciem decyzji o dokonaniu korekty finansowej Komisja wszczyna procedurę, informując państwo członkowskie o swych tymczasowych wnioskach i wzywając państwo członkowskie do zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy.

W przypadku gdy Komisja zaproponuje korektę finansową na podstawie ekstrapolacji lub ryczałtu, państwo członkowskie otrzymuje możliwość wykazania, poprzez analizę odnośnych dokumentów, że rzeczywisty zakres nieprawidłowości był mniejszy niż w ocenie Komisji. W porozumieniu z Komisją państwo członkowskie może ograniczyć zakres takiej analizy do stosownej części odnośnych dokumentów lub ich próbki. Z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, termin przeznaczony na taką analizę nie przekracza kolejnego okresu dwóch miesięcy po dwumiesięcznym okresie, o którym mowa w akapicie pierwszym.

2. Komisja uwzględni wszelkie dowody przedstawione przez państwo członkowskie w terminach, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy państwo członkowskie nie akceptuje tymczasowych wniosków Komisji, państwo członkowskie jest zywane do wzięcia udziału w przesłuchaniu przez Komisję, podczas którego obie strony, na zasadzie współpracy opartej na partnerstwie, podejmują wysiłki w celu osiągnięcia porozumienia dotyczącego poczynionych uwag i wynikających z nich wniosków.

4. W przypadku osiągnięcia porozumienia państwo członkowskie może powtórnie wykorzystać dane fundusze wspólnotowe zgodnie z art. 98 ust. 2 akapit drugi.

5. W przypadku braku porozumienia Komisja podejmuje decyzję w sprawie korekty finansowej w terminie sześciu miesięcy od daty przesłuchania, uwzględniając wszystkie informacje i uwagi przedłożone w trakcie trwania procedury. Jeśli przesłuchanie nie ma miejsca, sześciomiesięczny okres rozpoczyna bieg dwa miesiące po dacie zaproszenia wysłanego przez Komisję”.

15 Artykuł 105 rozporządzenia nr 1083/2006, zatytułowany „Przepisy przejściowe”, brzmi następująco:

„1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację, łącznie z całkowitym lub częściowym anulowaniem, pomocy współfinansowanej z funduszy strukturalnych lub projektu współfinansowanego z Funduszu Spójności zatwierdzonych przez Komisję na podstawie rozporządzeń (EWG) nr 2052/88 [...], (EWG) nr 4253/88 [...], [...] nr 1164/94 [...] i (WE) nr 1260/1999 lub wszelkich innych przepisów prawa mających zastosowanie do tej pomocy na dzień 31 grudnia 2006 r., które w związku z tym będą miały zastosowanie po tym terminie do tej pomocy lub danych projektów aż do momentu ich zamknięcia.

2. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie programów operacyjnych Komisja uwzględni wszelką pomoc współfinansowaną z funduszy strukturalnych lub wszelkie projekty współfinansowane z Funduszu Spójności zatwierdzone przez Radę lub przez Komisję przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, a mające skutki finansowe w okresie objętym tymi programami operacyjnymi.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 31 ust. 2, art. 32 ust. 4 i art. 37 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1260/1999, częściowe kwoty przeznaczone na pomoc współfinansowaną z [Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)] lub [Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)] zatwierdzone przez Komisję między dniem 1 stycznia 2000 r. a dniem 31 grudnia 2006 r., dla których poświadczono deklaracje faktycznie poniesionych wydatków, sprawozdanie końcowe z realizacji i zestawienie, o którym mowa w art. 38 ust. 1 lit. f) tego rozporządzenia, nie zostały przesłane Komisji w terminie 15 miesięcy po ostatecznej dacie kwalifikowalności wydatków określonej w decyzji przyznającej wkład funduszy, są automatycznie anulowane przez Komisję nie później niż 6 miesięcy po tym terminie ostatecznym, skutkując zwrotem nienależnie wypłaconych kwot.

Kwoty dotyczące operacji lub programów zawieszonych ze względu na postępowania prawne lub odwołania administracyjne o skutku zawieszającym nie są uwzględniane przy obliczaniu kwoty podlegającej automatycznemu anulowaniu”.

- 16 Artykuł 108 rozporządzenia nr 1083/2006, zatytułowany „Wejście w życie”, w akapitach pierwszym i drugim stanowi:

„Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Przepisy ustanowione w art. 1–16, 25–28, 32–40, 47–49, 52–54, 56, 58–62, 69–74, 103–105 oraz 108 stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wyłącznie dla programów na lata 2007–2013. Pozostałe przepisy stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.”.

- 17 Rozporządzenie nr 1083/2006 zostało uchylone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie nr 1083/2006 (Dz.U. 2013, L 347 s. 320; sprostowanie Dz.U. 2016, L 200, s. 140).

- 18 Artykuł 145 rozporządzenia nr 1303/2013 stanowi:

„1. Przed podjęciem decyzji o dokonaniu korekty finansowej Komisja wszczyna procedurę, informując państwo członkowskie o swych tymczasowych wnioskach z przeprowadzonej analizy i wzywając je do zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy.

2. W przypadku gdy Komisja zaproponuje korektę finansową na podstawie stawki zryczałtowanej lub ekstrapolowanej, państwo członkowskie otrzymuje możliwość wykazania, poprzez analizę odnośnych dokumentów, że rzeczywisty zakres nieprawidłowości jest mniejszy niż w ocenie Komisji. W porozumieniu z Komisją państwo członkowskie może ograniczyć zakres takiej analizy do stosownej części odnośnych dokumentów lub ich próbki. Z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, czas przeznaczony na te analizy nie może przekroczyć okresu kolejnych dwóch miesięcy po dwumiesięcznym okresie, o którym mowa w ust. 1.

3. Komisja uwzględni wszelkie dowody przedstawione przez państwo członkowskie w terminach określonych w ust. 1 i 2.

4. Jeżeli państwo członkowskie nie akceptuje tymczasowych wniosków Komisji, wzywane jest do wzięcia udziału w przesłuchaniu przez Komisję, które ma zapewnić, że dostępne są wszystkie istotne informacje i uwagi jako podstawa do formułowania wniosków przez Komisję dotyczących dokonania korekty finansowej.

5. W przypadku osiągnięcia porozumienia, i nie naruszając ust. 7 niniejszego artykułu, państwo członkowskie może ponownie wykorzystać stosowne fundusze polityki spójności lub [Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR)] zgodnie z art. 143 ust. 3.

6. Aby dokonać korekty finansowej [zastosować korektę finansową] Komisja podejmuje decyzję, w drodze aktów wykonawczych, w terminie sześciu miesięcy od daty przesłuchania lub od daty otrzymania dodatkowych informacji, jeżeli dane państwo członkowskie zgadza się na przedłożenie takich dodatkowych informacji w następstwie przesłuchania. Komisja bierze pod uwagę wszystkie informacje i uwagi przedłożone w trakcie trwania procedury. Jeśli przesłuchanie nie ma miejsca, sześciomiesięczny okres rozpoczyna się dwa miesiące po dacie wezwania na przesłuchanie wysłanego przez Komisję.

7. Jeżeli Komisja, wykonując swoje obowiązki na mocy art. 75, lub Europejski Trybunał Obrachunkowy wykryją nieprawidłowości wskazujące na poważne defekty w skutecznym funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli, wynikające z tego korekty finansowe zmniejszają wsparcie z funduszy polityki spójności lub z EFMR na rzecz programu operacyjnego.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania w przypadku poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli, które przed datą wykrycia przez Komisję lub Europejski Trybunał Obrachunkowy:

- a) zostały stwierdzone w deklaracji zarządczej, rocznym podsumowaniu kontroli lub opinii audytowej, przekazanych Komisji zgodnie z art. 59 ust. 5 rozporządzenia finansowego, lub w innych sprawozdaniach z audytu instytucji audytowej przedłożonych Komisji, i podjęto odpowiednie działania; lub
- b) były przedmiotem odpowiednich działań naprawczych państwa członkowskiego.

Podstawą oceny poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli powinny być obowiązujące przepisy prawa mające zastosowanie wtedy, kiedy przedłożono odpowiednie deklaracje zarządcze, roczne sprawozdania z kontroli i opinie audytowe.

Podjmując decyzję dotyczącą korekty finansowej, Komisja:

- a) przestrzega zasady proporcjonalności, uwzględniając charakter i wagę poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli oraz ich skutki finansowe dla budżetu Unii;
- b) w celu dokonania korekty finansowej na podstawie stawki zryczałtowanej lub ekstrapolowanej, wyklucza nieprawidłowe wydatki wykryte uprzednio przez państwo członkowskie, które były już przedmiotem dostosowania w zestawieniu wydatków zgodnie z art. 139 ust. 10, oraz wydatki, względem których trwa ocena ich zgodności z prawem i prawidłowości na mocy art. 137 ust. 2;
- c) uwzględnia przy określaniu ryzyka rezydualnego dla budżetu Unii korekty na podstawie stawki zryczałtowanej lub ekstrapolowanej zastosowane do wydatków przez państwa członkowskie w związku z innymi poważnymi defektami wykrytymi przez państwo członkowskie.

8. W przepisach dotyczących poszczególnych funduszy dla EFMR można określić dodatkowe zasady procedury korekt finansowych, o których mowa w art. 144 ust. 7”.

- 19 Na podstawie art. 154 akapit drugi rozporządzenia nr 1303/2013 art. 145 tego rozporządzenia ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2014 r.

II – Okoliczności powstania sporu i sporna decyzja

- 20 Okoliczności powstania sporu zostały przedstawione w pkt 1–9 zaskarżonego wyroku i można je streścić w następujący sposób.
- 21 Decyzjami C(2001) 531 z dnia 16 marca 2001 r., C(2002) 4269 z dnia 4 grudnia 2002 r., C(2003) 1545 z dnia 6 maja 2003 r. i C(2002) 4692 z dnia 27 grudnia 2002 r. Komisja przyznała pomoc finansową z Funduszu Spójności na cztery projekty wdrożone przez Królestwo Hiszpanii.

- 22 Chodzi o następujące projekty:
- „[p]lanowane działania w ramach rozwoju drugiego etapu centralnego planu zarządzania stałymi odpadami miejskimi wspólnoty autonomicznej Estremadura” (CCI nr 2000.ES.16.C.PE.020) (zwany dalej „projektem pierwszym”);
 - „[k]anały ściekowe: zlewnia środkowa Getafe i zlewnia dolna Arroyo Culebro (zlewnia Tagu – uzdatnianie)” (CCI nr 2002.ES.16.C.PE.002) (zwany dalej „projektem drugim”);
 - „[p]onowne wykorzystywanie oczyszczonej wody do nawadniania terenów zielonych w Santa Cruz de Tenerife” (CCI 2003.ES.16.C.PE.003) (zwany dalej „projektem trzecim”) oraz
 - „[p]omoc techniczna w badaniach i opracowaniu projektu rozbudowy i dostarczania wody do Mancomunidad de Algodor” (CCI 2002.ES.16.C.PE.040) (zwany dalej „projektem czwartym”).
- 23 Po otrzymaniu od władz hiszpańskich deklaracji dotyczącej zamknięcia każdego z tych projektów Komisja skierowała do tych władz pismami z dnia 29 maja 2007 r., 9 czerwca 2008 r. oraz z dnia 4 maja i 27 listopada 2009 r. propozycje zamknięcia obejmujące w każdym przypadku korektę finansową uzasadnioną istnieniem nieprawidłowości w odniesieniu do przepisów mających zastosowanie w dziedzinie zamówień publicznych.
- 24 Jako że władze hiszpańskie poinformowały ją o niezgodzie na propozycje zamknięcia i przekazały jej dodatkowe informacje w tym zakresie, Komisja skierowała do nich dodatkowe uwagi pismami z dnia 21 stycznia i 21 czerwca 2010 r., przed wezwaniem ich do wzięcia udziału w przesłuchaniu, które miało miejsce w dniu 14 lipca 2010 r.
- 25 Ponieważ przesłuchanie to nie pozwoliło stronom na wypracowanie porozumienia w przedmiocie wszystkich wskazanych kwestii, władze hiszpańskie przekazały Komisji nowe informacje pismami z dni 15 i 17 września 2010 r.
- 26 W dniu 22 grudnia 2011 r. Komisja wydała sporną decyzję.
- 27 W decyzji tej Komisja wskazuje na wstępie, że analiza dokumentacji, której była ona adresatem w zakresie danych projektów, pozwoliła jej na wykrycie istnienia nieprawidłowości w odniesieniu do przepisów Unii i krajowych przepisów w dziedzinie zamówień publicznych.
- 28 Komisja przedstawia następnie zidentyfikowane nieprawidłowości. Dotyczą one:
- w przypadku umów objętych zakresem projektu pierwszego – skorzystania z kryteriów udzielenia zamówienia niezgodnych z jednej strony z art. 30 dyrektywy Rady 93/37/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane (Dz.U. 1993, L 199, s. 54 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 6, t. 2, s. 163), a z drugiej strony z przepisem krajowego prawa hiszpańskiego;
 - w przypadku umów objętych zakresem projektu drugiego – skorzystania z procedury negocjacyjnej bez ogłoszenia z naruszeniem art. 7 ust. 3 lit. d) dyrektywy 93/37;
 - w przypadku umów objętych zakresem projektu trzeciego – skorzystania z procedury negocjacyjnej bez ogłoszenia z naruszeniem art. 7 ust. 3 lit. d) dyrektywy 93/37, a także jej art. 6, oraz
 - w przypadku umów objętych zakresem projektu czwartego – skorzystania z procedury negocjacyjnej bez ogłoszenia z naruszeniem art. 11 ust. 3 lit. d) i e) dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi (Dz.U. 1992, L 209, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 6, t. 1, s. 322).

- 29 Mając na uwadze te nieprawidłowości, Komisja zmniejszyła sporną decyzją przyznaną z Funduszu Spójności pomoc finansową w następującym zakresie:
- 623 135,74 EUR w odniesieniu do projektu pierwszego;
 - 1 010 179,66 EUR w odniesieniu do projektu drugiego;
 - 546 192,66 EUR w odniesieniu do projektu trzeciego oraz
 - 30 199,32 EUR w odniesieniu do projektu czwartego.

III – Skarga do Sądu i zaskarżony wyrok

- 30 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 7 marca 2012 r. Królestwo Hiszpanii wniosło skargę mającą na celu stwierdzenie nieważności spornej decyzji.
- 31 W uzasadnieniu tej skargi podniosło ono trzy zarzuty, dotyczące, odpowiednio, naruszenia art. 18 ust. 3 rozporządzenia nr 1386/2002, naruszenia art. H załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami, a także naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań.
- 32 Zaskarżonym wyrokiem Sąd uchylił sporną decyzję.
- 33 W tym względzie Sąd zauważył w pierwszej kolejności w pkt 22 zaskarżonego wyroku, że Trybunał orzekł już, iż z wykładni systemowej właściwego rozporządzenia wynika, że przyjęcie przez Komisję decyzji w przedmiocie korekty finansowej w ramach Funduszu Spójności podlegało od roku 2000 określone terminowi, którego długość jest różna w zależności od mających zastosowanie przepisów (zob. podobnie wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 76, 82, 83, 93, 94; a także Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 76, 82, 83, 93, 94).
- 34 Sąd wskazał następnie w pkt 23–25 zaskarżonego wyroku, że tym samym w zastosowaniu art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami w związku z art. 18 ust. 3 rozporządzenia nr 1386/2002 termin, w którym Komisja powinna przyjąć decyzję w przedmiocie korekty finansowej, wynosi trzy miesiące począwszy od dnia przesłuchania (wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 95; Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 95). Stwierdził on, że zgodnie z art. 100 ust. 5 rozporządzenia nr 1083/2006 Komisja podejmuje decyzję w sprawie korekty finansowej w terminie sześciu miesięcy od daty przesłuchania, a jeśli przesłuchanie nie miało miejsca, sześciomiesięczny termin rozpoczyna bieg dwa miesiące po dacie wysłania do zainteresowanego państwa członkowskiego zaproszenia na przesłuchanie przez Komisję (wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 96; Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 96). Przypomniał on również, że na podstawie art. 145 ust. 6 rozporządzenia nr 1303/2013 Komisja podejmuje decyzję w terminie sześciu miesięcy od daty przesłuchania lub od daty otrzymania dodatkowych informacji, jeżeli dane państwo członkowskie zgadza się na przedłożenie tych informacji w następstwie przesłuchania, mając na uwadze, iż jeśli przesłuchanie nie ma miejsca, sześciomiesięczny okres rozpoczyna się dwa miesiące po dacie wezwania na przesłuchanie wysłanego przez Komisję (wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 97; Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 97).
- 35 W tym kontekście Sąd wskazał w pkt 26 i 27 zaskarżonego wyroku, że o ile rozporządzenie nr 1265/1999, które wprowadziło zmiany do rozporządzenia nr 1164/94, weszło w życie w dniu 1 stycznia 2000 r., to jednak z art. 108 akapit drugi rozporządzenia nr 1083/2006 wynika, że art. 100 owego rozporządzenia miał zastosowanie z dniem 1 stycznia 2007 r. włącznie z programami sprzed okresu 2007–2013. Sąd zwrócił uwagę, że jest to ponadto zgodne z zasadą, wedle której przepisy

proceduralne mają zastosowanie bezpośrednio po ich wejściu w życie (wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 98; Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 98). Sąd dodał, że co się tyczy art. 145 rozporządzenia nr 1303/2013, rozporządzenie to ma zastosowanie, zgodnie z jego art. 154 akapit drugi, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r. (wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 99; Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 99).

- 36 Sąd zauważył w drugiej kolejności w pkt 28 zaskarżonego wyroku, że Trybunał orzekł, iż nieprzestrzeganie tych terminów przez Komisję stanowi naruszenie istotnych wymogów proceduralnych, które powinno zostać uwzględnione z urzędu przez sąd Unii (zob. wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 103 i przytoczone tam orzecznictwo; a także Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 103 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 37 W pkt 29 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że w niniejszej sprawie przesłuchanie miało miejsce w dniu 14 lipca 2010 r., a Komisja wydała sporną decyzję w dniu 22 grudnia 2011 r., wobec czego instytucja ta nie dochowała sześciomiesięcznego terminu ustanowionego w art. 100 ust. 5 rozporządzenia nr 1083/2006.
- 38 Sąd dodał w pkt 30 i 31 zaskarżonego wyroku, że powyższego ustalenia nie podważają uwagi przedstawione przez Komisję w odpowiedzi na zadane jej przez Sąd pytanie dotyczące skutków, jakie należy przypisać w ramach niniejszej sprawy wyrokom Trybunału z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja (C-192/13 P, EU:C:2014:2156) i Hiszpania/Komisja (C-197/13 P, EU:C:2014:2157), wydanym w toku postępowania przed Sądem. We wspomnianych uwagach Komisja twierdziła, że te wyroki Trybunału „ustanawiają ogólną zasadę istnienia terminu, który biegnie od dnia, w którym ma miejsce przesłuchanie, bez badania jednakże sensu i celu przepisu, który określa dies a quo na moment odbywania się przesłuchania, ani sytuacji możliwego wstrzymania biegu terminu”. Komisja utrzymywała w tym względzie, że przypomniane przez Sąd w pkt 22–27 zaskarżonego wyroku rozumowanie Trybunału znajduje zastosowanie tylko w „zwykłym” przypadku, gdy stanowisko danego państwa członkowskiego jest ostatecznie przyjęte w dniu przesłuchania zorganizowanego przez Komisję, w którym to wypadku Komisja dysponuje zatem wszystkimi argumentami i okolicznościami faktycznymi, które dane państwo członkowskie podnosi na poparcie swego stanowiska, i w którym to wypadku Komisja może zatem podjąć decyzję. Jednakże Komisja często zgadza się na kontynuowanie dialogu poza przesłuchaniem, na wniosek i w interesie danego państwa członkowskiego, i w takim przypadku należy uznać, że kontynuowanie dialogu pomiędzy stronami wstrzymuje bieg terminu wyznaczonego Komisji na przyjęcie decyzji i że bieg tego terminu rozpoczyna się dopiero po zakończeniu wspomnianego dialogu.
- 39 Sąd oddalił tę argumentację z następujących względów, wymienionych w pkt 32–36 zaskarżonego wyroku.
- 40 Po pierwsze, Komisja sama dopuściła zastosowanie *ratione temporis* art. 100 ust. 5 rozporządzenia nr 1083/2006 w niniejszej sprawie.
- 41 Po drugie, i jak wynika z wyroków z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja (C-192/13 P, EU:C:2014:2156) i Hiszpania/Komisja (C-197/13 P, EU:C:2014:2157), w art. 100 ust. 5 nałożono na Komisję w sposób ogólny obowiązek przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej w terminie sześciu miesięcy od przesłuchania zorganizowanego z danym państwem członkowskim. W przepisie tym przewidziano tylko jeden wyjątek od tej zasady, który odnosi się do sytuacji, w której przesłuchanie nie miało miejsca. Natomiast w przepisie tym nie przewidziano wyjątku znajdującego zastosowanie w przypadku, w którym Komisja i dane państwo członkowskie zamierzają kontynuować dialog poza przesłuchaniem. Przepis ten różni się tym samym od art. 145 ust. 6 rozporządzenia nr 1303/2013, który wyraźnie zastrzega przypadek rozważany przez Komisję, ale który ma zastosowanie dopiero od dnia 1 stycznia 2014 r.

- 42 Po trzecie, z przyjętej przez Trybunał wykładni systemowej rozpatrywanych przepisów jasno wynika, że chociaż termin wyznaczony Komisji na podjęcie decyzji został wielokrotnie zmieniony właściwymi przepisami, ustawodawca Unii za każdym razem zamierzał wyznaczyć Komisji konkretny termin, uznając, że w interesie zarówno Unii, jak i jej państw członkowskich leżało, aby zakończenie procedury dotyczącej korekty finansowej było przewidywalne, co wymagało związania ustanowienia ostatecznej decyzji wcześniej określonym terminem i pozostawienia Komisji wystarczającego czasu na jej przyjęcie (zob. podobnie wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 84–86, 88; a także Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 84–86, 88).
- 43 Z powyższych rozważań wynika, że nawet jeśli Komisja i dane państwo członkowskie umówią się co do kontynuowania dialogu po przesłuchaniu, ostateczna decyzja w przedmiocie korekty finansowej powinna zostać przyjęta w terminie sześciu miesięcy od przesłuchania we wszystkich wypadkach, w których art. 100 ust. 5 rozporządzenia nr 1083/2006 ma zastosowanie *ratione temporis*, w odróżnieniu od przypadków objętych art. 145 ust. 6 rozporządzenia nr 1303/2013.
- 44 Po czwarte, z wyroków z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja (C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 10–12) i Hiszpania/Komisja (C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 10–12), wynika, że dialog między stronami trwał po przesłuchaniu w obydwu rozpatrywanych sprawach i że Komisja wydała zaskarżoną decyzję w tych sprawach mniej niż sześć miesięcy po zakończeniu tego dialogu w jednej z nich, które to informacje Trybunał z pewnością uwzględniłby, gdyby zamierzał ograniczyć zakres przyjętej w tych wyrokach wykładni.
- 45 W pkt 37 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł, że mając na uwadze całość powyższych rozważań, sporna decyzja nie została przyjęta skutecznie, a zatem należało stwierdzić jej nieważność.

IV – Żądania stron i postępowanie przed Trybunałem

- 46 Komisja wnosi do Trybunału o:
- uchylenie zaskarżonego wyroku;
 - skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd oraz
 - obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami postępowania.
- 47 Królestwo Hiszpanii wnosi do Trybunału o:
- oddalenie odwołania oraz
 - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 48 Decyzją prezesa dziesiątej izby z dnia 27 stycznia 2016 r. Królestwo Niderlandów zostało dopuszczone do udziału w postępowaniu w charakterze interwenienta popierającego żądania Królestwa Hiszpanii.

V – W przedmiocie odwołania

- 49 W uzasadnieniu odwołania Komisja podnosi dwa zarzuty, oparte na naruszeniu prawa przez Sąd, jeśli chodzi, tytułem głównym, o ustanowienie terminu dla przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej i, posiłkowo, o ustalenie charakteru tego terminu, a także skutków wynikających z braku jego dochowania.

A – W przedmiocie zarzutu pierwszego

1. Argumentacja stron

- 50 W zarzucie pierwszym Komisja uważa, że Sąd błędnie orzekł, iż instytucja ta jest zobowiązana do przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej w pewnym terminie, którego długość jest określona uregulowaniami obowiązującymi w dniu, w którym miało miejsce przesłuchanie pomiędzy Komisją i danym państwem członkowskim.
- 51 Zarzut ten dzieli się na dwie części, ponieważ Komisja utrzymuje, że Sąd dopuścił się błędu co do prawa, gdy orzekł, iż art. 100 rozporządzenia nr 1083/2006 miał zastosowanie w niniejszej sprawie, co się tyczy procedury, jaką należy przeprowadzić – a w szczególności terminu, którego należy dochować – aby podjąć decyzję o dokonaniu korekty finansowej, podczas gdy, po pierwsze, przepisem mającym zastosowanie w niniejszym przypadku był art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami, a po drugie, właściwe przepisy Unii nie przewidywały żadnego terminu dla przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej przez Komisję.
- 52 W części pierwszej zarzutu pierwszego Komisja zarzuca Sądowi, że błędnie zinterpretował i zastosował on przepisy przejściowe szeregu rozpatrywanych rozporządzeń. Otóż, po pierwsze, Sąd naruszył zakres art. 105 ust. 1 rozporządzenia nr 1083/2006, z którego to przepisu wynikało, że projekty współfinansowane w ramach przepisów obowiązujących przed przyjęciem nowego rozporządzenia podstawowego w 2006 r. całkowicie podlegają wspomnianym przepisom, aż do chwili zamknięcia tych projektów, niezależnie od tego, czy chodzi o ich kontynuację albo modyfikację, w tym ich całkowite lub częściowe anulowanie. Po drugie, Sąd dokonał błędnej wykładni art. 108 akapit drugi rozporządzenia nr 1083/2006.
- 53 Według Komisji art. 105 rozporządzenia nr 1083/2006, zatytułowany „Przepisy przejściowe”, określa następstwo w czasie aktów prawnych dotyczących Funduszu Spójności. Z art. 108 tego rozporządzenia, dotyczącego wejścia owego rozporządzenia w życie, wynika, że tylko projekty współfinansowane zatwierdzone zgodnie z nowymi przepisami mającymi zastosowanie w okresie 2007–2013 objęte są wspomnianym rozporządzeniem. Celem tego art. 108 jest odroczenie stosowania niektórych przepisów owego rozporządzenia podstawowego na późniejszy termin, a mianowicie na dzień 1 stycznia 2007 r., po ich wejściu w życie ustalonym na dzień 1 sierpnia 2006 r., w odniesieniu do programów na lata 2007–2013. I tak, przepisy rozporządzenia nr 1083/2006, które zatem mają zastosowanie od wejścia tego rozporządzenia w życie, odnoszą się zasadniczo do programowania, podczas gdy przepisy, które mogą być stosowane dopiero od dnia 1 stycznia 2007 r., dotyczą głównie zarządzania finansami i budżetem.
- 54 Te szczególne przepisy przejściowe można wyjaśnić faktem, że akty podstawowe dotyczące Funduszu Spójności odnoszą się w zróżnicowany sposób do następujących po sobie okresów programowania (2000–2006, 2007–2013, 2014–2020), które są związane z ramami finansowymi Unii. Te akty podstawowe zawierają zatem przepisy materialne i proceduralne dotyczące programowania, wykonania i kontroli udziału finansowego przekazanego przez Unię w ramach polityki spójności; przepisy te tworzą w odniesieniu do każdego okresu programowania nierozzerwalną normatywną całość.
- 55 W tych okolicznościach Sąd błędnie orzekł w pkt 26 zaskarżonego wyroku, iż na mocy art. 108 akapit drugi rozporządzenia nr 1083/2006 art. 100 tego rozporządzenia „stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r. także w odniesieniu do programów przed okresem 2007–2013”. Zgodnie z art. 105 rozporządzenia nr 1083/2006 przepisem proceduralnym mającym zastosowanie *ratione temporis* do korekty projektu zatwierdzonego, jak w niniejszej sprawie, w ramach poprzedniego okresu programowania 2000–2006 jest bowiem nie art. 100 ust. 5 wspomnianego rozporządzenia, ale art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami.

- 56 W części drugiej zarzutu pierwszego Komisja zaznacza, że treść art. 100 rozporządzenia nr 1083/2006 różni się od treści art. H załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami.
- 57 I tak, zgodnie z ust. 5 tego art. 100 w przypadku braku porozumienia między Komisją i państwem członkowskim „Komisja podejmuje decyzję w sprawie korekty finansowej w terminie sześciu miesięcy od daty przesłuchania”.
- 58 Natomiast, zgodnie z art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami w hiszpańskiej wersji językowej, „z końcem terminu ustalonego przez Komisję [...], jeżeli porozumienie nie zostało osiągnięte w terminie trzech miesięcy,[...], Komisja podejmuje decyzję”.
- 59 W powyższym przepisie nie przewidziano więc żadnego terminu, w którym Komisja powinna podjąć decyzję, ale określono jedynie termin, w którym Komisja i dane państwo członkowskie powinny zmierzać do osiągnięcia porozumienia. Nieistnienie terminu dla celów przyjęcia ostatecznej decyzji w przedmiocie korekty finansowej znajduje ponadto potwierdzenie w szeregu orzeczeń Trybunału w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR).
- 60 Dlatego Sąd dopuścił się błędu co do prawa, uznając w pkt 22 zaskarżonego wyroku, że Komisja była zobowiązana do przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej w określonym terminie.
- 61 Królestwo Hiszpanii twierdzi, że część druga zarzutu drugiego jest niedopuszczalna, zważywszy na to, iż Komisja nie przedstawiła żadnego argumentu prawnego pozwalającego wykazać, że pkt 22–27 zaskarżonego wyroku naruszają prawo, ale poprzestała na twierdzeniu, iż nie była zobowiązana do przyjęcia spornej decyzji w określonym terminie.
- 62 Zdaniem tego państwa członkowskiego wspomniana część zarzutu jest w każdym razie bezzasadna.
- 63 W odniesieniu do pierwszej części tego zarzutu jest ona zdaniem Królestwa Hiszpanii nieistotna dla sprawy, ponieważ sentencja zaskarżonego wyroku została uzasadniona w sposób wystarczający pod względem prawnym, niezależnie od tego, czy terminem mającym zastosowanie w niniejszej sprawie był termin trzech miesięcy przewidziany w art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami, czy też termin sześciu miesięcy na podstawie art. 100 ust. 5 rozporządzenia nr 1083/2006. Wspomniana część jest także bezzasadna.

2. Ocena Trybunału

- 64 W pierwszej kolejności należy zbadać część drugą zarzutu pierwszego, dotyczącą naruszenia prawa, jakiego dopuścił się Sąd, gdy orzekł, że począwszy od 2000 r. Komisja jest zobowiązana do dochowania pewnego terminu przy przyjmowaniu decyzji w przedmiocie korekty finansowej w zakresie funduszy strukturalnych. Analiza części pierwszej tego zarzutu, dotyczącej zarzucanego naruszenia prawa Unii przez Sąd w odniesieniu do przepisów dotyczących stosowania wspomnianego terminu, zostanie dokonana w danym przypadku w drugiej kolejności.
- a) W przedmiocie części drugiej zarzutu pierwszego
- i) W przedmiocie dopuszczalności
- 65 Jeśli chodzi o dopuszczalność części drugiej zarzutu pierwszego, należy oddalić zarzut niedopuszczalności podniesiony w tym względzie przez Królestwo Hiszpanii.

- 66 Nie ma wątpliwości co do tego, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem odwołanie musi dokładnie wskazywać zakwestionowane części wyroku, którego uchylenie ma ono na celu, oraz zawierać argumenty prawne, które szczegółowo uzasadniają to żądanie (zob. w szczególności wyroki: z dnia 4 lipca 2000 r., *Bergaderm i Goupil/Komisja*, C-352/98 P, EU:C:2000:361, pkt 34; z dnia 6 marca 2003 r., *Interporc/Komisja*, C-41/00 P, EU:C:2003:125, pkt 15; a także z dnia 12 września 2006 r., *Reynolds Tobacco i in./Komisja*, C-131/03 P, EU:C:2006:541, pkt 49).
- 67 Niemniej jednak w niniejszej sprawie Komisja nie poprzestaje na powtórzeniu lub dosłownym zacytowaniu zarzutów i argumentów, które przedstawiła przed Sądem, lecz kwestionuje przed Trybunałem interpretację lub sposób zastosowania przez Sąd prawa Unii w zaskarżonym wyroku.
- 68 W uzasadnieniu części drugiej pierwszego zarzutu odwołania Komisja utrzymuje bowiem zasadniczo, że Sąd naruszył prawo, gdy uznał, że w prawie tym określono termin, do którego poszanowania instytucja ta jest zobowiązana przy dokonywaniu korekty finansowej, i wskazuje w odwołaniu argumenty prawne, na których opiera się w tym zakresie.
- 69 Z powyższego wynika, że część druga zarzutu pierwszego Komisji jest dopuszczalna.

ii) Co do istoty

- 70 Co się tyczy zasadności części drugiej zarzutu pierwszego, należy przypomnieć, że Trybunał wielokrotnie orzekał, iż o ile rozporządzenie Unii obowiązujące do końca roku 1999 nie określało terminu dla przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej przez Komisję, o tyle taki zgodny z prawem termin jest przewidziany uregulowaniami Unii mającymi zastosowanie począwszy od roku 2000 (zob. wyroki z dnia 4 września 2014 r.: *Hiszpania/Komisja*, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 75–82; *Hiszpania/Komisja*, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 75–82; z dnia 22 października 2014 r., *Hiszpania/Komisja*, C-429/13 P, EU:C:2014:2310, pkt 29; z dnia 4 grudnia 2014 r., *Hiszpania/Komisja*, C-513/13 P, niepublikowany, EU:C:2014:2412, pkt 36; wyroki z dnia 24 czerwca 2015 r.: *Niemcy/Komisja*, C-549/12 P i C-54/13 P, EU:C:2015:412, pkt 81; a także *Hiszpania/Komisja*, C-263/13 P, EU:C:2015:415, pkt 50).
- 71 W wyrokach z dnia 24 czerwca 2015 r.: *Niemcy/Komisja* (C-549/12 P i C-54/13 P, EU:C:2015:412, pkt 96) i *Hiszpania/Komisja* (C-263/13 P, EU:C:2015:415, pkt 60), Trybunał ponadto uznał wspomniane orzecznictwo za „utrwalone”.
- 72 Orzekając zatem w pkt 22 zaskarżonego wyroku, że przyjęcie przez Komisję decyzji w przedmiocie korekty finansowej z Funduszu Spójności podlegało od roku 2000 określonemu terminowi, Sąd w żadnym razie nie naruszył prawa, natomiast właściwie zastosował orzecznictwo Trybunału w tej dziedzinie.
- 73 Należy w tym kontekście wskazać, że argumenty przedstawione przez Komisję w celu podważenia tego orzecznictwa nie mogą zostać uwzględnione.
- 74 W pierwszej kolejności dla celów oceny prawidłowości pod względem formalnym decyzji takiej jak będąca przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozbawiona znaczenia jest teza Komisji, zgodnie z którą stwierdzeniu, że począwszy od 2000 r. przyjęcie decyzji w przedmiocie korekty finansowej w zakresie funduszy strukturalnych podlega poszanowaniu określonego zgodnie z prawem terminu przez wspomnianą instytucję, przeczy wiele orzeczeń Trybunału. Z orzeczeń tych wynika zatem, że Trybunał odrzucił twierdzenie oparte przez szereg państw członkowskich na tym, że przy przyjmowaniu kwestionowanej przez nie decyzji Komisja przekroczyła przewidziany w tym celu termin.

- 75 Z jednej strony bowiem wyroki: z dnia 27 stycznia 1988 r., Dania/Komisja (349/85, EU:C:1988:34, pkt 19), z dnia 6 października 1993 r., Włochy/Komisja (C-55/91, EU:C:1993:832, pkt 69), z dnia 4 lipca 1996 r., Grecja/Komisja (C-50/94, EU:C:1996:266, pkt 6), z dnia 22 kwietnia 1999 r., Niderlandy/Komisja (C-28/94, EU:C:1999:191, pkt 51), powołane w tym względzie przez Komisję, dotyczą uregulowań Unii w zakresie EFOGR, które nie zawierały wówczas żadnego przepisu, który można potraktować jako porównywalny do norm prawa Unii, które skłoniły Trybunał do dokonania stwierdzenia zawartego w poprzednim punkcie.
- 76 Ponadto uregulowania w zakresie EFOGR mające znaczenie w sprawach wskazanych przez Komisję miały zastosowanie na długo przed 2000 r., wobec czego wydane w tych sprawach wyroki Trybunału nie mają żadnego wpływu na orzecznictwo, które Komisja zamierza podważyć w niniejszym odwołaniu.
- 77 Z drugiej strony jeśli chodzi o postanowienie prezesa Trybunału z dnia 22 stycznia 2010 r., Grecja/Komisja (C-43/09 P, niepublikowane, EU:C:2010:36), na które Komisja także się powołuje, wystarczy zauważyć, że ani rozporządzenie nr 1386/2002, ani rozporządzenie nr 1083/2006 nie miały zastosowania *ratione temporis* w sprawie, która była przedmiotem wspomnianego postanowienia.
- 78 W drugiej kolejności należy stwierdzić, że teza Komisji jest oparta na treści art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami w hiszpańskiej wersji językowej, zgodnie z którą przewidziany w tym przepisie termin trzech miesięcy odnosi się do braku porozumienia pomiędzy stronami.
- 79 Tymczasem, jak Trybunał zaznaczył w pkt 52 i 53 wyroków z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja (C-192/13 P, EU:C:2014:2156) i Hiszpania/Komisja (C-197/13 P, EU:C:2014:2157), treść wspomnianego przepisu jest odmienna w różnych wersjach językowych tego przepisu, ponieważ z jego francuskiej wersji językowej wynika, że określony w nim trzymiesięczny termin odnosi się do przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej.
- 80 Trybunał wywiódł z tego w pkt 55 tych wyroków, że celem zapewnienia jednolitych interpretacji i stosowania tego samego aktu, którego wersje językowe różnią się od siebie, sporny przepis należy interpretować w zależności nie od określonej wersji językowej, ale od kontekstu i celu uregulowania, którego jest on częścią.
- 81 W konsekwencji na podstawie systemowej analizy właściwego uregulowania Unii Trybunał zinterpretował to uregulowanie w ten sposób, że począwszy od 2000 r. Komisja jest zobowiązana do dochowania ustawowego terminu dla celów przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej (zob. wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 56–82; Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 56–82).
- 82 W trzeciej kolejności teza, której broni Komisja, okazuje się wewnętrznie sprzeczna.
- 83 Instytucja ta bowiem wielokrotnie w przeszłości zalecała podejście diametralnie odmienne od tego, którego broni w ramach niniejszego odwołania.
- 84 Jak Trybunał zwrócił już uwagę przy innej okazji w wyrokach z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja (C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 81) i Hiszpania/Komisja (C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 81), art. 18 rozporządzenia nr 1386/2002, zgodnie z którym Komisja określiła warunki stosowania rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami, może być rozumiany jedynie w ten sposób, iż potwierdza istnienie terminu dla celów przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej.
- 85 Ponadto, jak Trybunał wskazał w pkt 83 tych wyroków, identyczna interpretacja wynika ze sformułowań zastosowanych przez samą Komisję w komunikacie (2011) C 332/01 Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Trybunału Obrachunkowego w sprawie rocznego sprawozdania

finansowego Unii Europejskiej – Rok budżetowy 2010 (Dz.U. 2011, C 332, s. 1), w którym wskazano na s. 63, w zakresie dotyczącym dokonywania korekt finansowych w ramach polityki spójności, że w wypadku gdy państwo członkowskie nie zgadza się na żadaną lub wymaganą przez Komisję po przeprowadzeniu formalnego postępowania kontrydiktoryjnego z państwem członkowskim korektę obejmującą zawieszenie płatności na rzecz programu, „Komisja musi w ciągu trzech miesięcy od daty przeprowadzenia formalnego postępowania wyjaśniającego z państwem członkowskim (sześciu miesięcy w przypadku programów na lata 2007–2013) przyjąć formalną decyzję o korekcie finansowej i wystawia nakaz odzyskania środków w celu uzyskania od państwa członkowskiego zwrotu wypłaconych środków”.

86 Mając na uwadze powyższe rozważania, część drugą zarzutu pierwszego należy oddalić jako bezzasadną.

b) W przedmiocie części pierwszej zarzutu pierwszego

87 Jeżeli chodzi o pierwszą część zarzutu pierwszego, dotyczy ona w istocie kwestii, czy, jak twierdzi Komisja, art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami, obowiązującego od roku 2000 do roku 2006, reguluje procedurę mającą zastosowanie *ratione temporis* do spornej decyzji, tak że Sąd niesłusznie zastosował art. 100 rozporządzenia nr 1083/2006, które zastąpiło rozporządzenie nr 1164/94 ze zmianami.

88 W tym względzie argumentacja przedstawiona przez Komisję w uzasadnieniu odwołania jest bezzasadna.

89 Należy przypomnieć, że Trybunał wielokrotnie orzekł, iż z art. 108 rozporządzenia nr 1083/2006 wynika, że art. 100 owego rozporządzenia ma zastosowanie z dniem 1 stycznia 2007 r., włącznie z programami zatwierdzonymi przed tą datą, ale będącymi jeszcze w trakcie realizacji (zob. wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 98; Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 98; wyroki: z dnia 22 października 2014 r., Hiszpania/Komisja, C-429/13 P, EU:C:2014:2310, pkt 31; z dnia 4 grudnia 2014 r., Hiszpania/Komisja, C-513/13 P, niepublikowany, EU:C:2014:2412, pkt 45; wyroki z dnia 24 czerwca 2015 r.: Niemcy/Komisja, C-549/12 P i C-54/13 P, EU:C:2015:412, pkt 84; a także Hiszpania/Komisja, C-263/13 P, EU:C:2015:415, pkt 53).

90 W tym kontekście należy zauważyć, że treść art. 108 akapit drugi wspomnianego rozporządzenia nie pozostawia żadnych wątpliwości co do znaczenia i zakresu tego artykułu. Tym samym zgodnie z art. 108 akapit drugi zdanie pierwsze wymienione w nim przepisy mają zastosowanie od dnia 1 sierpnia 2006 r. „wyłącznie dla programów na lata 2007–2013”. Natomiast zgodnie z art. 108 akapit drugi zdanie drugie „[p]ozostałe przepisy stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.” bez dalszych wyjaśnień, a zatem w sposób ogólny.

91 Wśród „pozostałych przepisów” w rozumieniu art. 108 akapit drugi zdanie drugie rozporządzenia nr 1083/2006 wymieniono art. 100 tego rozporządzenia, który znajduje zatem zastosowanie jako taki od dnia 1 stycznia 2007 r.

92 Takie zastosowanie wspomnianego art. 100, zatytułowanego „Procedura”, jest tym bardziej zasadne, że jest ono zgodne z zasadą, zgodnie z którą przepisy proceduralne mają zastosowanie bezpośrednio po ich wejściu w życie (zob. w szczególności wyroki: z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 98; Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 98).

- 93 Zresztą w niniejszej sprawie z żadnego elementu sporu nie wynika, że nowy przepis został zastosowany do sytuacji prawnej powstałej i ostatecznie zakończonej pod rządami dawnej ustawy. Przeciwnie, Komisja rozpoczęła procedurę dotyczącą korekty finansowej po dacie wejścia w życie rozporządzenia nr 1083/2006, a przesłuchanie stron miało nawet miejsce niemal trzy i pół roku po dacie rozpoczęcia stosowania art. 100 wspomnianego rozporządzenia.
- 94 W zakresie, w jakim Komisja powołuje się na art. 105 ust. 1 rozporządzenia nr 1083/2006, należy zaznaczyć, że celem tego przepisu jest określenie systemu przejściowego dla funduszy strukturalnych, które zostały zatwierdzone na podstawie uregulowania Unii obowiązującego do dnia 31 grudnia 2006 r., ale są kontynuowane po tej dacie, i których zamknięcie ma miejsce w późniejszym terminie.
- 95 W konsekwencji przewidziany system przejściowy dotyczy przepisów materialnych obowiązujących w tym względzie, jak wynika zresztą z użycia wyrazów „pomoc” i „projekt” w rzeczonym art. 105 oraz z treści art. 105 ust. 2 i 3, a nie przepisów o charakterze proceduralnym, w odniesieniu do których winna obowiązywać zasada przypomniana w pkt 92 niniejszego wyroku.
- 96 Wspomniany przepis przejściowy zawarty w art. 105 rozporządzenia nr 1083/2006 nie ma zatem zastosowania do terminu procesowego, do dochowania którego Komisja jest zobowiązana przy przyjmowaniu decyzji w przedmiocie korekty finansowej na podstawie tego rozporządzenia.
- 97 Należy również dodać, że ze względów zarówno logicznych, jak i praktycznych nie byłoby uzasadnione, by art. 100 rozporządzenia nr 1083/2006, nakładający na Komisję obowiązek przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej w terminie sześciu miesięcy od daty przesłuchania, miał zastosowanie od dnia 1 stycznia 2007 r., ale wyłącznie dla programów na lata 2007–2013, jak twierdzi Komisja. W odniesieniu do lat 2007–2013 kwestia korekty finansowej pojawia się bowiem nie od 2007 r., ale jedynie wiele lat później, przy zamykaniu projektów. Zastosowanie tego przedawnienia, o którym mowa w art. 100 wspomnianego rozporządzenia, w zakresie terminu od początku 2007 r. ma zatem skutek jedynie pod warunkiem, że regulacja ta dotyczy roku gospodarczego będącego już w toku w tym terminie.
- 98 W tych okolicznościach Sąd nie naruszył prawa Unii, zastosowawszy w pkt 29 zaskarżonego wyroku art. 100 ust. 5 rozporządzenia nr 1083/2006.
- 99 W każdym wypadku, nawet gdyby, jak utrzymuje Komisja, w niniejszej sprawie miał zastosowanie nie art. 100 ust. 5 rozporządzenia nr 1083/2006, ale art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami w związku z art. 18 ust. 3 rozporządzenia nr 1386/2002, jest jednak oczywiste, że przy przyjmowaniu spornej decyzji wspomniana instytucja nie dopełniła również wymogów w zakresie terminu wskazanych w art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami w związku z art. 18 ust. 3 rozporządzenia nr 1386/2002.
- 100 Z orzecznictwa Trybunału wynika bowiem, że art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami w związku z art. 18 ust. 3 rozporządzenia nr 1386/2002 przewiduje, że dla przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej Komisja jest zobowiązana do dochowania terminu trzech miesięcy, licząc od dnia przesłuchania (zob. wyroki z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 95, 102; a także Hiszpania/Komisja, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, pkt 95, 102).
- 101 Należy zatem również oddalić część pierwszą zarzutu pierwszego, a w konsekwencji zarzut pierwszy jest w całości bezzasadny.

B – W przedmiocie zarzutu drugiego

1. Argumentacja stron

- 102 W zarzucie drugim Komisja twierdzi, że Sąd dopuścił się naruszenia prawa, orzekłszy, iż nałożony na Komisję termin dla przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej jest terminem wiążącym, którego niedochowanie stanowi naruszenie istotnych wymogów proceduralnych prowadzące do stwierdzenia nieważności decyzji przyjętej po upływie tego terminu.
- 103 Komisja wyjaśnia, że podnosi ten zarzut jedynie posiłkowo, na wypadek gdyby Trybunał oddalił jej zarzut główny z tego względu, iż Komisja winna przyjąć sporną decyzję w terminie wyznaczonym w art. 100 ust. 5 rozporządzenia nr 1083/2006, lub zgodził się z interpretacją dokonaną przez Komisję, zgodnie z którą rozporządzenie to nie ma zastosowania *ratione temporis*, ale orzekł jednak, że art. H ust. 2 załącznika II do rozporządzenia nr 1164/94 ze zmianami określa termin dla celów przyjęcia decyzji.
- 104 W każdym z powyższych dwóch wypadków Komisja podważa uzasadnienie zaskarżonego wyroku, co się tyczy charakteru terminu wyznaczonego Komisji dla celów przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej.
- 105 Komisja twierdzi, że w pkt 28, 30, 31 i 33–36 zaskarżonego wyroku Sąd odstąpił od „tradycyjnego” orzecznictwa Trybunału, które Sąd wcześniej stosował. W tym względzie Komisja odnosi się do szeregu wyroków Trybunału wydanych w zakresie EFOGR, z których wynika, że nie istnieje żaden wiążący termin dla przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej. Takie podejście jest spójne z zasadniczym celem decyzji w przedmiocie korekty finansowej, jakim jest ochrona interesów finansowych Unii, przy czym Komisja jest zobowiązana do zapewnienia, że wydatki poniesione w tych ramach są zgodne z prawem Unii.
- 106 Okoliczność, że w wypadku nieprzestrzegania tego terminu nie została przewidziana żadna kara, należy interpretować w ten sposób, że ów termin nie jest wiążący, lecz ma charakter wyłącznie instrukcyjny.
- 107 W konsekwencji brak dochowania terminu nie ma wpływu na zgodność z prawem decyzji Komisji, z wyjątkiem wypadków, gdy państwo członkowskie wykaze, iż opóźnienie, z jakim została przyjęta ta decyzja, naruszyło jego interesy. Co do zasady, opóźnienie jest zaś spowodowane koniecznością kontynuowania dialogu z danym państwem członkowskim i przekazaniem przez to państwo nowych informacji po przeprowadzeniu przesłuchania, tak że interesy państwa członkowskiego są należycie uwzględnione. W niniejszej sprawie Królestwo Hiszpanii nie wykazało, w jaki sposób niedochowanie terminu wyrządziło mu szkodę, a w każdym wypadku przekroczenia terminu nie można uznać za nadmierne.
- 108 Komisja wyciągnęła na tej podstawie wniosek, że Sąd dopuścił się naruszenia prawa, stwierdzając nieważność spornej decyzji, z tego względu, iż Komisja przyjęła tę decyzję po terminie.
- 109 Królestwo Hiszpanii wskazało w odpowiedzi, że podniesiony przez Komisję zarzut drugi należy oddalić jako bezzasadny.

2. Ocena Trybunału

- 110 W celu wydania orzeczenia w przedmiocie zasadności tego zarzutu, zakwalifikowanego przez Komisję jako posiłkowy, należy zauważyć, że z powodów identycznych jak te wskazane w pkt 74–76 niniejszego wyroku argumentacja, jaką Komisja zamierza oprzeć na wyrokach: z dnia 27 stycznia 1988 r., Dania/Komisja (349/85, EU:C:1988:34, pkt 19), z dnia 6 października 1993 r., Włochy/Komisja

(C-55/91, EU:C:1993:832, pkt 69), z dnia 4 lipca 1996 r., Grecja/Komisja (C-50/94, EU:C:1996:266, pkt 6), i z dnia 22 kwietnia 1999 r., Niderlandy/Komisja (C-28/94, EU:C:1999:191, pkt 51), jest nieistotna.

- 111 Co więcej, należy stwierdzić, że w zaskarżonym wyroku Sąd zastosował zasady leżące u podstaw orzecznictwa Trybunału wynikającego z wyroków z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja (C-192/13 P, EU:C:2014:2156) i Hiszpania/Komisja (C-197/13 P, EU:C:2014:2157).
- 112 To orzecznictwo Trybunału opiera się nie tylko na analizie systematyki i celu ogółu przepisów Unii w zakresie funduszy strukturalnych (pkt 56–84 tych wyroków), ale także na innych względach, takich jak racjonalne i staranne zarządzanie budżetami zarówno Unii, jak i państw członkowskich, oraz na przestrzeganiu zasad dobrej administracji i lojalnej współpracy między instytucjami a państwami członkowskimi (pkt 86–88 wspomnianych wyroków). Trybunał dołożył starań, by podkreślić, że interpretacja, jaką potwierdził w tych wyrokach, nie może skutkować jakimikolwiek niedogodnościami natury praktycznej, ponieważ pozostawia Komisji wystarczający czas na skuteczne przyjęcie decyzji (pkt 85 tych wyroków).
- 113 Konkretnie w odniesieniu do sankcji braku dochowania przez Komisję terminu wyznaczonego jej dla przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej Trybunał orzekł w pkt 102 wyroków z dnia 4 września 2014 r.: Hiszpania/Komisja (C-192/13 P, EU:C:2014:2156) i Hiszpania/Komisja (C-197/13 P, EU:C:2014:2157), że wbrew argumentom Komisji jest bez znaczenia, iż właściwe przepisy Unii nie przewidywały w sposób wyraźny, że w przypadku braku dochowania terminu wyznaczonego dla przyjęcia decyzji w przedmiocie korekty finansowej Komisja nie jest już uprawniona do przyjęcia owej decyzji, ponieważ ustanowienie terminu, w którym należy przyjąć tego rodzaju decyzję, jest samo w sobie wystarczające.
- 114 Trybunał stwierdził następnie w pkt 103 tych wyroków, zaznaczając, że brak poszanowania przepisów proceduralnych dotyczących przyjęcia aktu, z którym wiążą się niekorzystne skutki, stanowi naruszenie istotnych przepisów formalnych, które sąd Unii powinien nawet uwzględnić z urzędu i że fakt, iż Komisja nie przyjęła spornej decyzji w terminie ustanowionym przez prawodawcę Unii, stanowi naruszenie istotnych przepisów formalnych.
- 115 Orzecznictwo to zostało od tamtej pory potwierdzone wielokrotnie przez Trybunał, jak wynika w szczególności z wyroków: z dnia 22 października 2014 r., Hiszpania/Komisja (C-429/13 P, EU:C:2014:2310), z dnia 4 grudnia 2014 r., Hiszpania/Komisja (C-513/13 P, niepublikowanego, EU:C:2014:2412), wyroków z dnia 24 czerwca 2015 r.: Niemcy/Komisja (C-549/12 P i C-54/13 P, EU:C:2015:412); a także Hiszpania/Komisja (C-263/13 P, EU:C:2015:415).
- 116 W tym kontekście należy wskazać, że termin rozpatrywany w niniejszej sprawie został wyznaczony w sposób wyraźny i jednoznaczny przez ustawodawcę Unii i że wbrew temu, co przewidziano rozporządzeniem nr 1303/2013, rozporządzenie nr 1083/2006 nie uwzględnia w tym zakresie kontynuowania dialogu pomiędzy stronami w następstwie przesłuchania.
- 117 W Unii prawa na sądach Unii spoczywa obowiązek kontroli przestrzegania takiej zasady o charakterze ogólnym, w razie potrzeby poprzez karanie z urzędu każdego naruszenia tej zasady. Zasady legalności i pewności prawa stoją bowiem na przeszkodzie temu, aby termin przewidziany w rozporządzeniu Unii dla celów przyjęcia aktu, z którym wiążą się niekorzystne skutki, był uznany za mający charakter wyłącznie instrukcyjny, ponieważ naruszenie tego terminu przez organ wydający akt nie ma wpływu na ważność tego aktu.
- 118 W tych okolicznościach nie można zarzucić Sądowi, że dopuścił się on naruszenia prawa, opierając się na utrwalonym orzecznictwie Trybunału w tej dziedzinie w celu stwierdzenia nieważności spornej decyzji z uwagi na naruszenie istotnych wymogów proceduralnych, a tym samym zarzut drugi można jedynie oddalić.

119 Ponieważ nie można było uwzględnić żadnego z zarzutów Komisji, odwołanie należy zatem oddalić w całości.

VI – W przedmiocie kosztów

120 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach.

121 Zgodnie z art. 138 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

122 Ponieważ Komisja przegrała sprawę, a Królestwo Hiszpanii wniosło o obciążenie Komisji kosztami, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

123 W myśl art. 140 § 1 regulaminu postępowania, mającego zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty.

124 W konsekwencji Królestwo Niderlandów pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (dziesiąta izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odwołanie zostaje oddalone.**
- 2) Komisja Europejska zostaje obciążona kosztami postępowania.**
- 3) Królestwo Niderlandów pokrywa własne koszty.**

Podpisy